

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

DRAGOLJUB JOVANOVIĆ stopiti v zvezo, če hoče kdo ostati v milosti pri režimu, je hrvaški vodja dr. Maček. Tudi s Sinojem in Sircem, ki sta bila obsojena v ljubljanskem procesu, je bil v nekih zvezah. Ker je bil v zvezi z Angležem Clissoldom, je proglašen tudi za vohuna.

ORGANIZACIJA OPOZICIJE. — Obtožnica očita Jovanoviću tudi to, da je poskušal organizirati neki kmečki blok. To bi bila opozicija proti uradni vladni stranki. To organiziranje opozicije proti Titovemu božanstvu je seveda velika pregreha. Kako bi mogel kdo verovati v Tita pa obenem reči, da ni vse prav, kar je Tito naredil? Saj to ne gre skupaj v vzhodni demokraciji. Tam na zapadu seveda mislite, da je demokracija v tem, da sme kdo imeti tudi drugačno mnenje kot predsednik Truman in da sme to mnenje celo povedati. Toda v "novi demokraciji" je drugače. Kako gre to sku-

DOROTHY SANDLIN

"Cleveland 500" priredi v mestni dvorani operne predstave in sicer bo ta teden vprizorjena opera "Vesela vdova," od 17. do 22. nov. "Roberta" in od 24. do 29. nov. "Pesem pušave."

Nastopale bodo slovite pevske moči, kot Dorothy Sandlin, Eleanor Lutten, Davis Cunningham, Edmund Dorsay, Allan Jones in Patricia Bowman.

Za te predstave bo mestna dvorana spremenjena v očarljivo gledališče na prostem z drevjem in cvetličnimi vrtovi.

Vstopnina bo po \$3.60, \$3, \$2.40, \$1.80, \$1.20, davke vključeni. Vstopnice se dobe v Taylor's Ticket Office v Taylor Arcade ali po 6. zvečer pri blagajni.

Amerika in Anglija imata v načrtu nemško vlado za vsak slučaj

London. — Anglija in Zed. države so se sporazumele na tem, da združijo vso zapadno Nemčijo politično in ekonomsko, ako zunanji mnstri Velike četvorke ne bodo sestavili mirovne pogodbe za Nemčijo.

V to nemško edinico bo prišla tudi tista Nemčija, ki je danes pod okupacijo Francije. Vsi trije zavezniki bodo imenovali za ta del Nemčije poseben parlament. Vse to se bo zgodilo v slučaju, da se bo Rusija še nadalje upirala sestavi mirovne pogodbe za Nemčijo in Avstrijo. Zunanji mnstri se bodo sestali v Londonu 25. novembra v ta namen. Nihče nima takega posebnega upanja, da se bodo sporazumeli.

Čehi beže v tujino pred komunisti

London. — Ker se boje, da bodo komunisti v kratkem porabili Češko, beže domoljubni Čehi iz domovine, kdor le more dobiti potni list. Največ ga dobe z veliko odkupnino na pristojnih mestih.

Ob četrtkih je zdaj spel dovoljeno jesti perunino

Toda kokošja jajca ostanejo še naprej prepovedana

Washington. — Trumanova administracija je nenadoma preklcala prejšnji ukaz, da ob četrtkih ne smemo uživati perunine in kokošjih jajec. Od slej smejo Amerikanci zopet jesti ob četrtkih kolikor hočejo kokošjih ali puranovih bederc, pa jim tega ne bo nihče štel v zlo. Toda vlada istočasno apelira na narod, naj se ob četrtkih še nadalje vzdrži uživanja kokošjih jajec. Še vnaprej pa ostanejo v veljavi torični brez mesa.

Vladna komisija za živila, kateri načeljuje Charles Luckman, se je podala pritisku farmarjev, ki jim ni šlo v glavo, kako se bo prihranilo na žitu, če ljudje ne bodo kupovali in jedli kokoši, ki bodo ostale farmarjem na rokah in za krmo. Luckman je dobil tudi nekaj pošiljk živih kokoši, katere so mu poslali farmarji, rekoč da jih ne morejo prodati, krmiti jih pa tudi ne smejo, če hočejo varčevati s žitom za Evropo, kot apelira vlada. To je najbrže vladni komisiji odprlo oči, da je spregledala kakšnega kozla, ki je ustrelil, ko je svetovila četrtke brez kokošje pečenke.

To je bila pa zmaga za poljedelskega tajnika Andersona, ki je bil že sploščena proti temu, da bi ne kupovali in jedli perunine.

Predsednik Truman je "pozabil" čestitati sovjetski vladi

Washington. — Predsednik Truman je poslal v Moskvo pozdrave ob priliki praznovanja 30-letnice boljševiške revolucije. Pri tem je popolnoma "pozabil" čestitati vladi, kakor je to storil druga leta. Pozdravil je samo rusko ljudstvo, ko je naslovil na Nikolaja Švernika, ki je predsednik vrhovnega prezidija sovjetrov sledeče besedilo:

"Ob tej obletnici Unije sovjetskih socialističnih republik prosim, da sporočite ljudem Sovjetske zveze iskrene pozdrave naroda Zed. držav."

Bojna ladja gre za staro železo

Boston. — Bojna ladja New Mexico, ki se je v vojni udeležila vsake pomorske bitke na Pacifiku in ki je izstrelila več topovskih krogel kot vsaka druga bojna ladja, bo šla zdaj za staro železo. Odelpljana bo v New York, kjer jo bodo razdrli. Tekom vojne je prevozila 183.000 milj in je poslala na sojen vrzila 13.000.000 ozstrelkov.

MLADI DEMOKRATI BODO IMELI V CLEVELANDU TA TEDEN KONVENCIJO

Od četrtka do sobote bo ta teden v Clevelandu konvencija klubov mladih demokratov. Na konvencijo pričakujejo več kot 5.000 delegatov iz vseh krajev Amerike. Prišli bodo prominentni demokrati, ki bodo risali mladim partijcem sliko za prihodnje predsedniške volitve. Tako pride v mesto senator McGrath, ki je bil nedavno izvoljen za na-

Kot nam je povedal bo kandidiral za okrajnega blagajnika v Clevelandu poznani Joseph W. Kovach. Primarne volitve bodo v maju prihodnjega leta.

Mr. Kovach je služil 7 let v uradu okrajnega šerifa, potem je služil dva termina v državnih legislaturi, zdaj je pa zopet v šerifovem uradu. Na prošli konvenciji KSKJ v Pueblo, Colo. je bil izvoljen v gl. finančni odbor.

K vojaški paradi v Moskvi niso povabili zastopnikov Amerike

Moskva. — V petek je bila na Rdečem trgu v Moskvi ogromna vojaška parada, kjer se je vrstila v nepregledni vrsti vojaška

parada. To je bila slavnost v počast 30-letnice boljševiške revolucije.

Na ogled te ruske vojaške moči ni bil povabljen ameriški poslanik, niti ameriški vojaški zastopniki, kar je sicer navada ob takih prilikah.

Pri tej povorki ni bilo pobelih topov, tankov, oklepnih avtov in drugih vozil tujega izdelka, kakor je bilo to sicer videti v času vojne. Zdaj je bilo vse orožje domačega izdelka.

Parado je gledal obrambni minister Bulganin, ki je izjavil v govoru, da vojni hujšaki kapitalističnih dežel delajo naerbo za novo imperialistično vojno proti Sovjetski zvezi.

V paradi so nosili tudi značilne karikature, ki so smešile Zed. državo in Anglijo. Ena teh karikatur je kazala Zed. državo, kako na vrhovi vodijo Anglijo. Pri paradi je bil navzoč angleški vojaški ataše in vojaški atašeji drugih držav.

Diktator Stalin ni bil navzoč, kar je že tretji slučaj, da je bil odsoten pri enakih slavnostih. Baj se nahaja še vedno na jugu na odhodu. Vlado je zastopal Molotov.

Madžarski vojaški zbežali v Avstrijo

Dunaj. — Kakih 84 madžarskih vojakov z enim častnikom so se predali avstrijski obmejni straži pri Feldbachu in ji izročili orožje. Rekli so, da so zbežali iz Madžarske iz političnih vzrokov.

NOVI GROBOVI

Mary Flajs

Kot nam sporoča Mr. Frank Velikan iz Indianapolis, Ind., je tam umrla na 5. nov. v St. Vincent bolnišnici obče znana rojalkinja Mrs. Mary Flajs roj. Hochevar. Doma je bila iz Bučke na Dolenjskem in stara okrog 67 let. Zapuška moža, šest odraslih otrok, sestro Agnes Brodnik in v starem kraju brata Martina Hochevar.

Pokojna je bila vrta družvena delavka in vedno vneta za vsako dobro stvar v korist slovenskih katoliških društev. Bila je članica dr. sv. Alojzija št. 62 KSKJ, sv. Jožefa št. 45 A. B. Z., podružnice 5 Slovenske ženske zveze in Oltarnega društva cerkve sv. Trojice. N. p. m.

John Glavich

Na svoji farmi v Wellington, Ohio, je umrl v soboto zvečer ob 10:30 John Glavich, star 72 let. Bil je dolgo bolan. Zapuška žalujočo soprogo Frances roj. Znidaršič, štiri sinove: John Henry, Stanley in Andrew, tri hčere: Mrs. Mary Kovar, Sister Demares reda Nôtre Dame in Louise; brata Josipa in Franka.

Truplo bo ležalo v Andrews pogrebem zavodu v Wellington, O., odkoder bo pogreb v torek jutraj ob 10 v cerkev sv. Patrika v Wellington.

Nicholas Milanič

Na mestu obdukcije je umrl Nicholas Milanič, star 62 let, stanujoč na 4008 E. 86. St. Bil je rodom Hrvat in član št. 42 HBZ. Zapuška žena Helen roj. Predović, sinove: Nick, John, Mike in Daniel ter hčer Mary Angye in vnuke.

Pogreb bo v soboto jutraj ob 8:30 iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Nikolaja na Superior in 36. cesta ob 9.

Steve Simek

Včeraj pop. ob eni je umrl Steve Simek, stanujoč na 5700 Prosser Ave. Bil je bolan 18 mesecev. Doma je bil iz sela Pagančec na Hrvaškem, odkoder je prišel sem leta 1912. Do leta 1945 je delal pri Patterson Leitch Co.

Zapuška žena Rose roj. Furmič, hčer Catherine, pastorka, Mrs. Stanley Shinski ter dva vnuka. V Evropi zapuška dva brata, dve sestri in druge sorodnike. Bil je član št. 99 HBZ. Pogreb bo iz Grdinovega zavoda, čas še ni določen.

Martin Smey

V petek dop. je umrl Martin Smey, stanujoč na 1300 E. 17. St. V Evropi zapuška žena Katarino, enega sina, brata in sestro. Tukaj zapuška brata Mihaila. Doma je bil iz Adriancev v Prekmurju, odkoder je prišel v Ameriko leta 1913. Ob smrti je bil star 70 let. Delal je pri National Terminal Co. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda danes pop. ob 2 na Whitehaven pokopališče.

Kanada bo sprejela 15,021 beguncev

Ottawa. — Kanadska vlada naznanja, da bo sprejela 15,021 beguncev iz evropskih taborišč. Kanadska industrija se je obrnila na vlado, naj ji preskrbi delavce iz Evrope, ker domačih ni dovolj.

Kadar morate ponoči prekositi, imejte na sebi vedno kakšen predmet, da vas voznik lažje opazi.

Ženska je zunanji minister Romunije, prvi tak slučaj

Ana Pauker je edina ženska na svetu, ki dobi Stalina na telefon

Bucharest. — Ana Pauker, ena prvih komunistk v partiji, je postala romunski zunanji minister. Pred njo ni imela nobene ženske v zgodovini tak urad. V komunistični stranki zavzema tako važno mesto, da gre o nji glas, da je to edina ženska, ki lahko dobi na telefon ruskega diktatorja Stalina, kadar hoče.

Madama Pauker je prišla k vladi vsled spretnih mahinacij komunistov. Ti so najprvo v parlamentu, kjer imajo večino, odglasovali nezaupnico dosedanjemu zunanjemu ministru Tarescu, ki je takoj zatem odstopil s tremi drugimi ministri ki niso komunisti.

Takoj zatem je bila Ana Pauker zaprežena kot zunanji minister in na izpraznjena mesta so bili imenovani še trije drugi ministri-komunisti.

Vzrok vsega tega je bila obravnava proti vodji kmečke stranke, Juliju Maniu in 18 njegovim pristašem, ki so obtoženi veleizdaje. Rečeno je bilo, da so dobili tajne listine pri zunanjem ministru Tarescu, ki je bil član bolnišnice 9 furt v bolnišnici.

Treba je pomniti, da sta bila Mainu in Tarescu v opoziciji proti komunistični vladi, zato je treba spraviti s poti. Najkrajša pot je, da se takega obtoži veleizdaje, kakor je bil to slučaj drugod, kjer so v vladi komunisti in hočejo spraviti s poti vse neljube nasprotnike.

Tovarišica Pauker je prišla iz Moskve s prihodom ruske armade ob koncu vojne in je še vedno ruska državljanka, čeprav ima glavno besedo v Romuniji.

Zakaj nismo malo počakali!

V Clevelandu smo se hudo dajali glede tega, če naj bo dan daljši ali ne. Boj je bil popolnoma brez potrebe, kot nam zdaj učenjaki pripovedujejo. Beremo namreč, da se zemlja vedno bolj počasi vrti okrog svoje osi in zato je dan vedno daljši. Učenjaki so dognali, da se dnevna svetloba podaljša na vsakih 100 let za eno tisočinko sekunde in tako bo prišel čas, ko bo dan dolg celih 48 ur. Škoda, da nismo tega vedeli pred volitvami.

PRVI SNEG SMO VIDELI TUKAJ IN DRUGOD V OHIO

V soboto in včeraj smo videli v Clevelandu prve snežinke, ki jih je nosila sapa sem od Erie jezera. Tudi iz drugih mest po Ohio poročajo o prvem snegu, tako iz Youngstowna, Columbusa in East Liverpola.

Mrzel val je segel prav do Atlantika, torej so ga občutili tudi v New Yorku.

Velike zaloge živil so so pokradene

Berlin. — General Clay, ameriški vojaški guverner v Nemčiji poroča, da so izginile v ameriški coni veliki količine živil.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Izropana gostilna—

Trije roparji so prišli v petek v Glen Park Cafe, 1049 E. 185. St. ter odnesli \$2.300. Lastnica, Mrs. Olga Champa in šest gostov je bilo takrat v gostilni, katere so roparji ustrahovali z orožjem.

Martinova nedelja—

Nedelja 16. novembra bo tako zvana Martinova nedelja, ko po stari šegi krstijo "letošnjega." God sv. Martina bo pa jutri.

Igro pripravljajo—

Svatovidski oder bo priredil v nedeljo 16. nov. veseloligro v treh dejanjih "Čevljar." Igra bo podana v šolski dvorani sv. Vida, začetek točno ob osmih.

Dan premirja—

Jutri bomo praznovali v Zed. državah "Dan premirja." Na 11. nov. 1918 je bila namreč zaključena prva svetovna vojna.

Mnogo sreče želimo—

Poročila sta se Frank Vidmar iz 1187 E. 173. St. in Mary Frajthofer iz Detroita. Oba sta naša prijazna Meniševca. Želimo jima mnogo sreče in zadovoljnosti v zakonskem jarmu.

Veselo v Madison, O.—

Družino Mr. in Mrs. Tony Debevo, Jr. so obiskale v soboto da so dobili tajne listine pri zunanjem ministru Tarescu, ki je bil član bolnišnice 9 furt v bolnišnici.

Prva obletnica—

Jutri ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Frances Prince ob priliki prve obletnice njene smrti.

Iz raznih naselbin

La Salle, Ill. — Umrl je Frank Mlakar, ki je 17. okt. umrl v bolnišnici v Peppiji. Star je bil 59 let, doma iz Starega trga, v Ameriki 45 let, po poklicu stavbenik. Zapuška žena, ki se tudi nahaja v bolnišnici v Peppiji, sina, dve hčeri, štiri vnuke, eno sestro v La Sallu, drugo v Pittsburghu, v starem kraju pa mater in dva brata. — Po dolgi boleznici je 19. oktobra umrl John Lužar, star 67 let, doma iz Suhadola, Dolenjsko, v Ameriki čez 40 let. Zapuška dve hčeri, Frances Ahčin v La Sallu in Josephine Jesefersky v Garyju, Ind., ter osem vnukov, v starem kraju pa brata. — Dne 30. okt. je naglo umrl Matt Bergles, star 61 let, doma iz Gornje-grada, Štajersko, v Ameriki od mladih let. Zapuška brata Valentina v Chicagu in tri sestre — Julijo Sever in Jennie Mlakar tukaj, Josephine Jares pa v Spring Valleyju, Ill.

Strabane, Pa. — Dne 28. okt. je umrl Michael Frank, star 53 let, doma iz Nadanega sela pri St. Petru na Krasu, v Ameriki 34 let, član SNPJ. Tukaj zapuška žena sina in tri hčere, v starem kraju pa očetna in sestra.

Bridgeville, Pa. — Po kratki boleznici je umrl Joseph Tome, član SNPJ in bivše SSPZ. Doma je bil iz Doberniča pri žumberku, Dolenjsko. Tukaj zapuška žena, štiri sinove, hčer, pastorko in več vnukov.

AMERIŠKA DOMOVINA
(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROCNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 220 Mon., Nov. 10, 1947

Slovenija in Slovenci v očeh Amerikanca

Reuben Henry Markham, izredno zmogljiv časnikiar in poročevalec lista "The Christian Science Monitor," je prebil kot tak več let na Balkanu ter govori in piše bolgarski kakor tudi srbohrvatski jezik. Zdej je izdal v Ameriki knjigo "Tito's Imperial Communism" (Tito's imperialni komunizem), ki je objektivni plod njegovih izkušenj in opazovanj. Iz te njegove knjige bomo prevedli nekaj njegovih zanimivih in objektivnih ugotovitev, za zdaj pa bomo navedli njegov opis Slovencev in Slovencev, ki je sila zanimiv in na čigar podlagi bodo lahko čitatelji sodili objektivnosti ali neobjektivnosti njegovih drugih ugotovitev, ki pridejo še na vrsto. O Sloveniji in Slovencih piše:

Slovenci so najmanjša skupina treh jugoslovanskih plemen, ki tvorijo Jugoslavijo. Slovencev je približno en milijon in dve tretjini, od katerih jih je bilo nad milijon v predvojni Jugoslaviji. Ostali so v severovzhodni Italiji in južni Avstriji, največ v Italiji.

Slovenci so ena najnaprednejših narodnostnih skupin NA SVETU. Njihov jezik se dokaj razlikuje od srbohrvatske, morda v toliko kot portugalsčina od španščine. Oni so razvili zelo visoko stopnjo pismenosti, vzdržujejo šole v vsakem trgu in vasi, podpirajo in vzdržujejo znatno cirkulacijo dobrih tednikov in iz svoje male dežele so naredili vzor za centralno Evropo.

Ustvarili so hvalje vredno slovensko kulturo, podpirajo državno gledališče in opero, univerzo in srednje šole; vzdržujejo pevске zbornice in orkestre ter gojijo plemenito tradicijo postavljanja spomenikov svojim pesnikom. Svoja mala slikovita mesta držijo čista in privlačna, svojo izredno krasno, z gorami, holmi ter jezeri posejano deželo izboljšujejo in oplešujejo s skrbjo, katero ji posvečajo; na vrhovih njihovih gora kraljujejo planšarske in turisticke kočice in dežela je povezana po omrežju najboljših cest; ki jih je najti v južnovzhodni Evropi.

Slovenci so razvili obširno industrijo, izdelali so vzajemno pomožen zadružni sistem ter organizirali agrikulturo ali kmetijstvo, kolikor je bilo to pač mogoče storiti v neravnih deželah. Slovincem dobro služi njihovo življenje polno dnevnih časopisov. Kavarne v njihovih mestih so kakor čitalnice v naših javnih knjižnicah, in njihove cerkve so dobro posečane. Slovenska tržišča so vzor reda. Ženske so čiste in snažne, moških je malo raztrganih. To je samo sebe spoštujejoče malo ljudstvo, ki ni bilo do leta 1918 nikoli hiti deloma svobodno, pa se je kljub temu povzpelo do častnega mesta med najnaprednejše narode sveta.

Lokalno politično življenje izkazuje globoko razpoko med "Ljudsko stranko," katere pripadniki se nazivajo klerikali, na eni, in liberalci na drugi strani; pripadniki teh dveh strank so delavci, kmetje in intelektualci. Nedvomno največja stranka je bila stranka klerikalcev. V vprašanju srbohrvatskega spora so bili Slovenci večinoma nevirantni. Oni so sicer nasprotovali srbski hegemoniji, toda so bili brezpogojno za ohranitev Jugoslavije. Njihove simpatije pa so se nagibale na stran Srbov, ne na stran Hrvatov. Oni se aktivno udeležujejo jugoslovanske politike ter čisto tvojijo med političnimi skupinami utež odnosa jezicev na tehtnici za eno ali drugo skupino, s čemer pridobivajo na pogajalni moči. Njihov vpliv je vedno stremel po redu in zmeri demokrati. Slovenci so v mnogih ozirih najbolj konstruktivni element v Jugoslaviji.

O Srbih pravi pisatelj, da so eden izmed prvih balkanskih narodov s svojo lastno Cerkvijo. Oni imajo mnogo resnih napak, so precej oholi in dominirajoči. Posedujejo pa tudi spiritualne kvalitete, ki jim ni para nikjer v Evropi. So hrabri in zelo demokratični na svoj lastni, patriarhalni način. Svoboda jim je najvišji ideal in bojevanje zanjo smatrajo za prvo in glavno dolžnost vsakega moža. Srbi so ljudstvo, ki se je v trenutku največje nevarnosti prostovoljno postavilo Hitlerju po robu.

Drugo največjo narodnostno skupino v Jugoslaviji tvorijo Hrvati, katerim pripada tudi Josip Broz-Tito. — Tudi o Hrvatih ima pisatelj mnogo lepega povedati, toda pravi, da kot celota niso pacifistični. Njihov fašistični poglavitnik Ante Pavelić, ki jim je vladal za časa vojne, je bil prav tako divjaški kot kateri koli krovok v Hitlerjevi ali Mussolinijevi gangi. Hrvat Josip Broz-Tito je ekstremni ekspansionist. In poleg tega brutalen ekspansionist.

Tipična predstavnik hrvatskega naroda pa sta pokojni Stefan Radić in Vladko Maček. Oba sta prebila vse svoje življenje med kmeti, katerim sta služila in za katere sta delala. Oba sta bila preprosta in nedomišljiva, oba sta imela visoko spoštovanje do vere, dasi ni bil nihče njiju klerikalec. O zanimivih izjavah pisatelja Markhama bomo govorili še v prihodnjih člankih.

Odpri srce, odpri roke...

Pa si zdaj oglejmo do konca, kaj piše PROTESTANT Markham v "SOCIALISTIČNEM" listu "The New Leader" o ameriških obiskovalcih pri Titu. Sedaj pride na vrsto številka "6." Kljub temu, da je bilo raziskovanje silno površno, so začeli Titovi gostje razbijati na bobne propagande v prilog svojega gostitelja davno preden so svojo nalogo končali. V Beograd so dospeli neki ponedeljek dopoldne. Naslednih 48 ur so bili vseskozi pod vodstvom komunistov, kamor koli so šli. Potem so dali izjavo za tisk. Povedali so, kako dobre vtise so dobili vstopovod in zavrgli vsa poročila, ki so jih bili poprej napisali vestni ameriški poročevalci.

"To je prav tako, kakor če bi kak sodnik izrekel svojo sodbo, ko se je sodniška obravnava šele začela. Pridigarji so izjavili natanko tisto, kar je hotel imeti Tito, ko je izdal zanje 10,000 dolarjev. Jugoslovanski komunistični diktator je imel izredni užitek, ko je rabil ameriške pridigarje za svoje propagandiste. In res, njihove izjave so se blestale v jugoslovanskem tisku, so kričale preko jugoslovanskega radija in preko zelo obsežnega sovjetskega radijskega omrežja. Moskva je začela razglašati, da so ameriški pridigarji našli "popolno versko svobodo" v Jugoslaviji. In to je Moskva ponavljala skozi šest tednov.

"Ali more 45 milijonov ameriških protestantov, ki verujejo v resnično in poštenost, sprejeti takó "poročilo" od pridigarjev, ki so skozi 48 ur banketirali in piknikovali tam, preden so doživeli eno samo nedeljo v Jugoslaviji?

"(7.) Rad bi videl, da bi moji protestantovski bratje in sestre malo premislili nekatere izjave, ki so jih dali ti pridigarji po svojem povratku v Ameriko. Dr. Emory S. Bucke je napisal uvodnik v listu ZION'S HERALD z dne 20. avgusta. V njem piše o "pravilnem bogastvu, ki si ga je bila nabrala srbska pravoslavna cerkev" ... Pisal je v Bostonu, kjer je lahko videl pred seboj silno bogastvo protestantovskih cerkev.

V celi pravoslavni Jugoslaviji ni ničesar, kar bi se dalo primerjati s "pravilnim" razkazovanjem bogastva protestantovskih cerkev v Bostonu. Resnica je, da so srbske cerkve večinoma zelo preproste. O grobnici večina predstavlja le skromne vaskre, z apnom pobeljene, ki so jih postavili kmetje za kmete. Če bi pravoslavni duhovniki vedeli, kakšne plače imajo bostonski protestantovski pridigarji, bi jim oči stopile iz jamic! Primera med metodistovskimi cerkvami v Ameriki in pravoslavnimi v Jugoslaviji je taka kot bi kdo primerjal prince in berace.

"Srbija je skromna dežela s skromnimi vasicami in skromnimi cerkvami. Toda te napolnijo pokrite cerkve so skozi pet stoletj monaški vztrajale nasproti muhamedanskim zmagovalcem. Branile so križ pred polmesecem. Danes so te cerkve v silno težkem položaju, ki ga je zakrivila vojna in za njo komunistična diktatura. — Jaz ne nastopam kot branitelj srbske cerkve. Resnica je, da sem kot protestantovski misijonar pogosto trpel marsikaj radi "pravoslavne" nestrofnosti. — **Toda ne bom pomagal Titu, da bi bral to cerkev, ko je zdaj na tleh.**

"(8.) Vse ozračje v cerkvah in okoli njih je izražalo čisto normalne razmere, tako je pisal dr. Bucke. Dr. Buckner, tudi eden izletnikov v Jugoslavijo, je pa našel, da je verski položaj "normalen in naraven." Vseh sedem je pa skupno izjavilo, da je v Jugoslaviji "popolna verska svoboda."

"Vprašam: Ali bi mogel dr. Bucke izdati svoj časopis pod Titom? — Ne bi mogel! Ali bi mogel dr. Buckner izdati svoj časopis pod Titom? — Ne bi mogel! Ali bi mogel pod Titom izhajati bostonski CHRISTIAN SCIENCE MONITOR? Ne! Ali ne bi Titu zatrl vse bostonske liste? Da, nemudoma! Kljub temu, da ti pridigarji vse to prav dobro vedo, dva od njih nazivata tak položaj "normalen" Ali naj mislimo, da je kak protestantovski urednik iskren, ko trdi, da je "normalna" taka vlada, ki bi takoj zatrla tudi njegov časopis?

"Ali izhaja kak opozicijski list v Jugoslaviji? Ne! Ali sme tam kdo drug govoriti na radio razen Titovih trobentačev? Ne! Ali bi smela katerakoli organizacija, kjerkoli in kadar bi hotela, kritizirati kak Titov korak? Ne! Vsakdo ve, da je res tako. Tudi protestantovski pridigarji so vse to prav dobro vedeli, pa so vendar blebetali o "verski svobodi" in tako stanje, kot je tam, hvalili, češ, da je "normalno."

"Ali bi mogel metodistovski škof Oxniam govoriti na radio zoper kako odlobo ameriškega vrhovnega sodišča po celi Ameriki? Prav gotovo! ARB bi naš FBI zatrl tako svobodo tega škofa, ali bi bila to "popolna verska svoboda"? Prav gotovo ne! Če bi Amerika vrgla v ječo protestantovske škofo, ki nasprotujejo predlogu za splošni vojaški nabor v mirnih časih, ali bi se reklo, da je to verska

svoboda? Prav gotovo ne! Če bi Amerika pometala v ječo pridigarje, ki nasprotujejo Trumanovi doktrini, Marshallovega načrta ali predsedniškovi vladniški politiki — mi bi takem početju rekli tiranstvo. In z vso pravico! Toda, ko Tito prepoveduje, in to z vso surovostjo, vsako javno opozicijo napram svojemu skrajnemu militarizmu, napram svoji cerkveni politiki, napram prisilnemu delu, napram kontroli nad šolo — pa pridejo neki protestantovski pridigarji in to imenujejo "naravno in normalno", po vrhu pa se izraz "popolne verske svobode".

"Kriščanska vera gre danes skozi svojo največjo bridkost prav od Kristusovih časov sem. Vse svet je izgubil stabilnost. Vse važne protestantovske dežele razen Amerike so potlačene ali vsaj zelo oslabiljene. Svetovni protestantizem je na svoji najnižji točki od leta 1846 sem. Surova oblika čestčenja človeka se uvaža po vsem svetu. Fanatični komunisti napovedujejo, da bo to čestčenje človeka (Stalina) zmagalo po vsem svetu v petih letih. Kjerkoli res zmagata čestčenje, vklene v verige vsako svobodno mišljenje, zatire vsako svobodo, proslavlja militarizem, se norčuje iz pravice, suženjsko delo pa postavlja temeljno načelo celokupne ekonomije.

"Komunistična 'vera' razglasa materialistične nauke. Zahteva zase čelga človeka. — Vsem neizprosnoma nalaga svojo voljo. Na vse kriplje hoče zavladati po vsem svetu. Podobno je ta propaganda muhamedanskim pogonom v srednjem veku.

"Ta komunistična 'vera' je zavrgla vse, zoper kar so se kdaj borili protestantje. Na primer zoper absolutno državno oblast. Ravno tako zoper strogo predpisano državno vero. Ali zoper nepopustljivo državno kontrolo šol, oboževanje vladarjev, nekontroliran militarizem, brez-

ČE VERJAMETE AL PA NE!

"I, saj ti ni sile, kaj se on gaviš. Če sem jaz prestal, ki sem bil osebno prizadet, boš tudi ti, ki samo na znanje jemlješ. Torej vse je kazalo, da se je mojemu srnjaku ura iztekla, da mu je bilo v kizmet zapisano, da bo obležal zadet od svinčenke iz moje risanice. Zdej je bil že toliko blizu, da sem se začel pripravljati na strel. Naravnal sem torej risanico proti srnjaku, ga dobil lepo na muho in pregledal roke, če se obnašajo, kakor to gre v takih prigradah. Vse zdravo, sem konstatairal. Treba je bilo samo še malce počakati, da se mi srnjakec že malo približa in pa da se samo malo okrene, da mi bo pokazal pleče. Tik za prvo no go ga je treba preluknjati in nikdar ne bo vedel, kako je skočil na oni svet. ... Kam pa greš?" me vpraša Mandel, ko sem se brez besede obrnil in hotel proti vratom.

"Kar je prav je prav," sem rekel čez rame, "nič več ne morem prestatati, da bi slisal konec. Jaz bi bil v tem času srnjaka že ujel in ga z golimi rokami zadavil, kakor ti pri-poveduješ. Kar sama se dajta."

"Glej ga, kakšen si! Samo trenutek počakaj, saj bom takoj gotov. Boš nekaj slisal, ki se ti ne zdi in ki se ne primeri vsakemu. Samo trenutek se postoj. Ves, to ne gre kar

ena, dve, tri. Saj je srnjaka vzelo skoro celo uro, da se mi je postavil v pravo pozicijo."

"Naj bo, ampak nikar ne vleci tje v sodni dan," sem se vdal in naprej poslušal slavnega lovca, kako bi bil skoro dobil srnjaka, da ni prišla vmes zlahta.

"Vidiš," je nadaljeval Christ Mandel, "zdaj ti bom pa povedal, kako tudi med divjačinami drži zlahta skupaj. Postavim, da je čreda srnjadi na pohodu in je treba čez cesto, ne bo nik-

mejen imperializem. Nad vse drugo pa komunistična 'vera' brije norce iz osebne svobode človeka in zahteva, da še tudi vsaka moralnost preskoči le po (Dale na 3. strani)

Glas iz Strabane

Strabane, Pa. — Ker je tudi naše društvo sv. Jeronima št. 153 KSKJ že več let naročeno na ta priljubljeni list Ameriško Domovino, ne bo odveč, ako prejme prav vrstic v svoje kolone tudi od našega cvetočega društva.

Na seji našega društva, ki se je vršila 2. novembra ob dveh popoldne v svojem lastnem društvenem domu, je bilo med drugim tudi z zadovoljstvom sprejeto, da bo društvo iz svoje blagajne plačalo za mesec december ves assement za odrasli in mladiški oddelki v vsoti \$900.00. To bo gotovo prav lepo božično darilo, ki ga bo vsak član vesel in z veseljem sprejel.

Drug, enako razveseljiv sklep je bil sprejet, da bo društvo iz svoje blagajne plačevalo ves assement za vse člane in članice, ko dopolnijo 65 let starosti pričenši s 1. januarjem 1948. Naše društvo je tudi za mesec december 1946 plačalo ves assement za svoje člane in tudi za sestersko društvo Kraljica Majnika št. 194 KSKJ v vsoti \$1.800.00.

Resničen je pregovor, ki pra-

prigodi nekaj, ki se ni še živ dan ne prej ne pozneje in tudi ne verjamem, da se je kakemu drugemu lovcu. V trenutku namreč, ko sem hotel stisniti petelina, me nekaj z vso silo buti v telo, da me je vrglo daleč proč po resju. Risanica mi je odletela v eno stran, kapa v drugo. Sunek je bil, kot bi se zaletel vame farmarski truk. Po meni je, mi je šlo bliskovito skozi možgani, ker pri brijti sem bil ves čas. Zdej pridem pa pod kolesa, ki me bodo zmečkala kot medne tepke. Dosti opravka bodo imeli, sem mogel naglo misliti, ko bodo iskali ostanke mojega telesa po gmajni. Hladno vreme je bilo tiste dni, pa sem vendar čutil, kot bi me kdo posadil v kotel vrele vode, ti rečem.

Pa ker le ni hotelo biti nič hujšega, sem si upal odpreti oči, da bi videl in bil za lastno pričo, kako me bodo mastili. In ves, kaj sem videl?

"Kaj bom vedel, ko me pa ni bilo tam," mu razodenem.

"Tam ob drevesu je stala srna, ki je bila prav tista, ki se je zaletela vame v trenutku, ko sem hotel upaliti na srnjaka. Močno je prhala, stresala drobno glavico ter kopala s parklji prednjih nog v resju, kot bi hotela reči: "No, če te je volja, pa še enkrat poskusi vzeti puško v roke. Boš ti stregel po življenju mojemu starem, ki ga v vseh pennsylvanskih gozdovih ne dobiš lepše zračene-ga!" Otipaval sem se na tisti strani, kjer je srna potrkavala ob moja rebra in po tisti, ki je priletela na tla. Vse zdravo, čeprav sem čutil nekaj popadkov. Vsedel sem se in gledal srno, ona pa mene. Ni kazala volje, da bi se umaknila z bojišča. Dobro je vedela, da ji nisem nevaren, ko je ležala moja risanica nekaj čevljev proč v travi. V svetli jezi in ker mi sem vedel, da ne bom nikoli

ga, sem prijel kapo in jo zalulal v srno. Salamabiš, sem rekel, s poti se mi spravi, če ne, te bom! Srna je pa samo zamisljivo brnila z levo zadnjo nogo v mojo smer, potem pa dala iz sebe nek čuden glas proti srnjaku. Ta je samo za trenutek nehal obirati grmovje, potem pa z elegantnim skokom praščil v goščo. Ko je njegova boljše polovica videla, da je visoko cenjeni soprog iz nevarnosti, je še enkrat vrgla pogled proti meni in v njenih nežnih očeh sem čisto razločno videl odražanje njenega zvestega srca, kot bi hotela reči: nesnaga, nato je pa umerjenih korakov odstopicala v varstvo gostega grmovja in smrek.

"Vidiš, Jack," je končal Mandel svoje pripovedovanje, "take zvestobe ne dobiš niti med ljudmi."

"Imaš prav," sem zamisljeno priklimal. "Kar meni ne gre v glavo pri vsem tem, je samo to, kako je srna vedela, da imaš grd namen upaliti na njenega moža in mu pomagati na večno pašo. Pravdamsko to ni slo, bi mislil."

"Ne rečem ne tako, ne tako. Povem samo to, kar se je zgodilo in fakt je, da je srna butnila vame ravno v trenutku, ko sem hotel užgati na srnjaka. Rešila mi je življenje, to je gotovo. Povem ti, da sem potem vselej, kadar sem jemal kakega srnjaka na muho, na vse strani pogledal, če je vse varno, preden sem sprožil. Kaj se človeku vse ne pripeti! Kaj ne, Jack?"

"Samo to mi še povej, Christ," sem vprašal, ko sem bil že pri vratih: "Ali ste tisto jutro pred tistim dogodkom kakšno stvar ki sebi jemali? Ves, take stvari dajejo včasih čudne misli in podobne v glavo."

"Bestja!" je zagodrnjal prijatelj in iskal po prodajalni mizi kakšno pripravno stvar, kar mi je dalo pametno idejo v glavo, da bi se hitro umaknil iz revirja.

Anton Tomšič, naročnik in soustanovitelj društva.

Krščen denar

POVEST

Dr. Ivo Sorli

Ko je učitelj izrekel to ime, vse pokvari in da bo nekaj še so se v sobi vsi zganili. Močnik pa je postal rdeč kakor rak in je planil naprej:

"Tega jaz že ne pustim!" je zavpil.

Učitelju je tudi šinila kri v lice, a odgovoril je mirno:

"Kako govornje je to, Peter: ne pusti? Tu nimava ukazovati ne ti ne jaz — zato sem vas tudi zbral, da vas vse vprašam za mnenje in da odločite, če že ne vsi ene misli, pa vsaj večina od vas. Jaz sem doslej sicer sam pevec sprejemal in bi bil tako storil lahko tudi zdaj; ali ravno, ker slušaj ni navaden, sem želel, da se prijateljsko pogovorimo. Tako je, Peter, in nič drugače!" je trdo pristavil.

Potem je z mirnim glasom povzel:

"Jaz nočem za svojo osebo ne priporočati ne odsvetovati. Martina poznate vsi. Naj mu reče kdo kar hoče, slabega mu ne more nihče, kdor nima posebnih vzrokov, ki so pa njegova stvar. Mi z Martinom pridobimo vsekakor izvrstnega pevca, to boste sami videli, in se nam ni treba potovati strahotno nobenega zbora daleč naokrog. Nazadnje bo to le na čast vsej vasi. Martin je sam rekel, da bo hodil samo pet in da se drugače ne bo slišal v našo družbo izven te sobe. Mislim tudi, da tu nort prav lahko prestaneta i dva največja sovražnika pol ure drug poleg drugega. In zdaj razsodite."

Ne da bi čakal, ali se še kdo oglasil, je udaril Močnikov po glasovirju in vpil, da razbije on celo društvo, ako pride ta potep vanj. On in njegov oče bosta že pokazala! On da se seveda takoj izstopi; ampak če bi

se prikazali kdaj na njegov prag, da vrže vse skupaj po glavi po stopnicah. In ako je Potrpljenčkar najel gospoda učitelja za svojega odsvetnika, mu lahko vsaj toliko plačajo tudi pri Močniku.

Učitelj je ob teh zadnjih besedah ves prebledel.

Ali že se je zbral in precej mirno rekel:

"Taki stvari mi ne bo nihče očital! In s tem človekom tu ne govorim več," je pokazal Petra. "Kar se pa vas tiče, fantje in dekleta, vam rečem le to: Ali gre ta človek ven, ali pa jaz. In to za zmerom!"

"Kaj mene bo kdo ven metel?" je zakričal Peter, in že je bilo videti, kako da se bo spozabil.

"A že ga je zgrabilo deset trdih pesti in ga potisnilo skozi vrata."

Tako je Martin tudi tu zmagal s pomočjo neumnosti in nagle jeze drugih ljudi.

Seveda o tem ni bilo treba niti razpravljati več, ali Martin pride v društvo ali ne. Pa zdaj pevci navezani, saj k Močniku niti niso smeli več. Pravili so sicer, da se je stari skrajša strašno jezil na sinu, da mu

in res se je razneslo, da je neki stari revji za vasjo sam nosil blaga čelo v hišo in ji še povedal, da o tem komu kaj pove. Tudi solarkom je vedno kaj dal, in za novo leto je izročil učitelju cel zaboj šolskih potrebščin za najbolj revne otroke.

Ali do srca ljudem le ni mogel... In kakor se je tolažil s svojim "potrpljenjem" — potrpljenjem, ga je včasih le jezilo in mu je bilo hudo, da ledu ne more pretolči.

Pa tudi to se mu je včasih zadelo, da bi se hotel ta ali oni celo malo pohorčevati iz njega. Tisto, da mu pravijo Potrpljenčkar, mu je bilo malo par, ko je vedel, kako je to po vseh vseh navadah, da šaljivci radi prilipijo človeku novo ime. Ali da bi kdo iz njega naravnost norce bil, temu je sklenil ob prvi priliki napraviti konec.

Ko so nekega večera vstopili pri njem, že od drugod malo vijeni, štirje pevci, ki so prihajali pogostoma k njemu in ki je bil še najbolj prijateljski z njimi, je kmalu zapazil, da bi si ga nocoj hoteli očitno prav posebno privoščiti.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

NOVEMBER

16.—Svetovidski oder priredi veseligr "Cevljari" v šolski dvorani v s.Vadi. k ES T ski dvorani sv. Vida.

19.—Oltarno društva fare sv. Vida priredi domačo zabavo s kartami ob osmih zvečer v dvorani pod cerkvijo.

21.—St. Vitus Cadets No. 25 SWU, plesna veselica v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

23.—Skupna društva fare sv. Vida priredi domačo zabavo s kartami ob osmih zvečer v dvorani pod cerkvijo.

26.—Baraga Glee Club ima "Barn Dance" v šolski dvorani sv. Vida.

27.—St. Mary's Church Councilmen priredi ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

22.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 101 KSKJ v Lorain, Ohio priredi plesno veselico v Slovenskem narodnem domu.

23.—Godba društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi glasbeni karneval v Slovenskem domu na Holmes Ave.

23.—Društvo sv. Janeza št. 65 KSKJ — Atletski klub priredi "card party" in ples v Reber-

niškovi dvorani, Milwaukee, Wis.

28.—Don Bosco Club Autumn Dance v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

29.—Društvo Ložka dolina veselica v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

DECEMBER

27.—Društvo sv. Ciril in Metoda št. 18 SDZ plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

27.—Young Men's Holy Name Society ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

28.—Mladinsko društvo Najsv. Imena priredi "četrta letni varietni program" v šolski dvorani sv. Vida.

1948

JANUARJA

4. in 11.—Mladinsko društvo Najsv. Imena priredi "četrta letni varietni program" v šolski dvorani sv. Vida.

31.—Letni ples kadetk društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

31.—Društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ priredi "Snowball Dance" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

paj z demokracijo, vprašajte vaše napredne v Ameriki. Ti gotovo razumejo, ker verujejo v Tita.

FRANJO GAZI je bil ob enem obtožen in obsojen. Ta mož je bil

čin sta se dobro izmazala. Komunizem je glavno, da so ju od strani in še važnejše, da so druge ostrušili, da bi karkoli delali na svojo roko brez vednosti najvišjih odločilnih glav.

NEČAKINO JOVANOVI

prištas Hrvatske seljačke stranke. Pa je začel na svojo roko organizirati kmete za titovo kraljevanje. Šel pa je predaleč.

Mislil je, da sme kot podporni steber režima tudi govoriti. Kako bo pravi Hrvat molčal o tem, kaj misli? Pa je govoril premalo spodobno o svojih višjih in bil tako nespameten, da je govoril celo z nekim angležem pa z nesrečnim Jovanovičem. Pa razpravi se je sicer delo zelo dobrega titovca, toda srbski sodnik mu niso verjeli. Mislili so si, da je izdal Mačka, ki so si Tita, Določili so mu pet let premišljevanja v zaporu.

POLOVIČARSTVO. — Vsi tisti, ki so šli za Titom v misli, da bodo nekaj reševali ali da bodo vsaj svojo kožo rešili, so se danj titovcem odvčeli. Ne potreba je več takih priveskov in jih pošljejo "ljudeškim" sodiščem, da njih titovsko navdušenje ohladi. S posebno častjo taki polovičarji kot je bil imenovani Gazi ne odhajajo s političnega odra.

MILOSTNA OBSODBA. — Kot rečeno je bil Dragoljub Jovanovič obsojen na devet let je že, Gazi pa na pet. Na vsak na-

ČEVO so v dobi procesa tudi zaprli. Njen greh je bil, da je znala angleško in nemško in dobila službo na švicarskem poslanstvu. To je seveda nevarna služba. Bolje je koga prej zapreti, predno se more pregrešiti proti Titu. Tako je rešen skušnjave.

CLISSOLD je angleški časnik, ki je bil v stiku z Jovanovičem kot časnikarski poročevalec poslanstva v Beogradu, je bil sivočasno silno zaljubljen v Tita. Pomagal je v Londonu titovcem, kjerkoli je le mogel.

Vsakogar, kdor ni hotel trobiti v angleški titovski rog je označeval kot izdajalca. No, sedaj ve, kako budalo je bil. Titovci so se mu izkazali zelo hvaležne. Progašen je za vojuna. Naj bi ga raje proglasili za bedaka, ki je mislil, da more iz partizanskih razbojnistev zrasti kaj pametnega.

MUSLIMANI SO TUDI NAVRSTI. — V znanjem svetu ni posebno znano, da je v Jugoslaviji 10% prebivalcev muslimanske vere. Naši ljudje kar rečejo — "turske". Večina teh je v Bosni in Hercegovini in govore srbohrvaško, nekaj pa jih je v

Makedoniji. Med vojno so muslimani v Bosni držali s hrvaškimi ustaši in so jih zato sovražili Srbi. Sedaj po vojski pa jih stikajo partizani. Ker rodi pritisk protipritisk, so tudi mnogi muslimani sovražni režimu. Zato jih tudi vlačijo kot "izdajalce" pred sodišče kot opozicijskega v drugih pokrajinah. V Sarajevu je bila konec septembra obravnava proti dvanajstim vplivnim muslimanom; med njimi so muslimanski verski učitelji. Ti da so hujskali ljudstvo k uporoti proti komunistom. Obsojeni so bili nekateri na smrt, drugi pa na daljšo dobo v ječe. Tako je po vseh jugoslovanskih deželah enak pritisk na vse, ki se ne uklonijo slepo titovski diktaturi.

VERSKE POGLAVAR muslimanov v Jugoslaviji se imenuje z arabskim imenom reis ul ulema. Pod pritiskom vlade je bil avgusta meseca izbran za verskega poglavarja Ibrahim Feić. Ta človek nima nikake verske šole. Po poklicu je trgovec z mešanin blagom v Mostaru. Ze pod diktaturo kralja Aleksandra se je prodal vladi in nasprotoval drugim muslimanom, sedaj pa se je prodal Titovi diktaturi in se dal izvoliti za verskega poglavarja, čeprav o tem nič ne razume. Tako je svoboda vere muslimanov pod komunizmom. Vsega tega seveda niso šli pogledat tisti protestantovski "duhovniki," ki jih je najel jugoslovanski poslanik v Ameriki, da so šli v Jugoslavijo na veselo potovanje in da so potem ameriško javnost varali s pripovedovanjem o verski svobodi. Četi "pobožni" protestantje ne verjamejo katoličanom, kako je z versko svobodo, naj bi šli vprašat muslimane, ki jim vlada kar verskega poglavarja sama nastavi in plača, kot so bili pačani oni protestantovski agitatorji za komunizem, ki so prišli pogledat Jugoslavijo.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

SPREJME SE MOSKE IN ŽENSK

za čiščenje uradov, gledišč in sol; nočno delo; stalna zaposlitev; dobra plača od ure. Zgledite se med 10 in 12 vsak dan dopoldne.

AETNA WINDOW CLEANING CO.

1430 E. 27. ST., VOGAL SUPERIOR AVE.

Službo dobi

V službo se sprejme zakonski par, ki bi čistil gledišče. Morata biti zanesljiva in morata znati kuriti avtomatični stoker. Plača je \$50 na teden. Zgledite se po 6 zvečer v

Yale Theatre

St. Clair in E. 82 St. (x)

Moški in ženske za delo

Potrebujemo osebe za finiše lesa. Predznanje ni potrebno. Plača od ure in plača od kosa. Zgledite se v

F. Zimmerman Co.

2040 West 110. St.

Dobra služba

Sprejme se mlado žensko za delo v prodajalni. Zgledite se v Acme Dry Cleaning 672 E. 152. St. GL 5374. (x)

Machine Operator

prvovrsten na orodju, dies in fixtures. Mora znati obratovati razne stroje. Delo je 40 ur na teden, dobra plača od ure, dnevni in nočni shift.

Oliver Corporation

19300 Euclid Ave. KE 6300

MALI OGLASI

Lepa prilika

Na 18014 Nottingham Rd. je napredaj hiša. Doktor lastnik

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE...

(Nadaljevanje s 2. strani)

tem, če ustreza ali ne ustreza načrtom kake politične stranke.

"Pomen in namen protestantstva je, da se bori zoper vse take reči. Nastalo je iz potrebe, da svet zoper take reči protestira. Komunistično totalitarstvo, kakor ga prakticirajo v vseh po komunistih kontroliranih deželah — zlasti pa v Jugoslaviji — ima v sebi vsa ta zla. Ali naj zdaj ameriški protestantje molčimo in ne vržemo iz svoje srede te skupine samozvanih odpadancev, ki so šli v Jugoslavijo kot gostje Titove diktature in so brez odloga stopili v službo Titovega propagande."

S tem smo si ogledali Marchamov članek v SOCIALISTIČNEM listu do konca. Bridke levite here ta mož svojim tovaršem, protestantovskim pridigarjem, ki so se dali kot neumna živina vpreči v propagand-

se bo preselil v drugo državo in je primoran prodati hišo 7 sob, tile kopalnica, dvojna garaža, lep vrt, kjer je okrog 70 vrtnic. Cena je zelo primerna. Za podrobnosti se zgledite pri Ed. Kovac, 960 E. 185. St. KE 5030. (221)

Avto naprodaj Naprodaj je Packard avto 1936, 4 Door Sedan, motor v izvrstnem stanju, še dobra kolesa, novo barvan, se mora prodati za \$495. Zgledite se na 229 E. 151. St. IV 2539. —(220)

Posestvo pri Celju V lepem kraju blizu Celja je naprodaj malo posestvo, zidana 4 sobe hiša in klet, dve njivi, velik vrt s sadnim drevjem. Cena je \$1.200. Kdor bi hotel tu kaj kupiti za svoje v starem kraju ima zdaj lepo priliko. Na slova lastnika dobiti v upravi našega lista. (220)

Mošt naprodaj Prodajamo mošt na sode. Pokličite na naročilo Morris Cohodas, Geneva, Ohio, Tel. Geneva 5204. Ali pišite na Morris Cohodas, R.F.D. 2, Geneva, O. (220)

Prijatelj's Pharmacy SLOVENSKA LEKARNA Prescriptions — Vitamins First Aid Supplies Vagal St. Clair Ave. in E. 68th

ALI STE PREHLAJEN? Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug 15702 WATERLOO RD. SEDAJ JE ZADNJI CAS, da si izberete fino STERLING suktnjo ali FUR COAT za zimo. Prosim, pokličite me.

BENNO B. LEUSTIG 1034 Addison Rd. Endicott 3426

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order potreba od \$1.00 do \$10.000. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

AUGUST KOLLANDER v Slov. Narodnem Domu, 6419 ST. CLAIR AVENUE. POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje, vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema take zaboje za odposiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order potreba od \$1.00 do \$10.000. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order potreba od \$1.00 do \$10.000. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order potreba od \$1.00 do \$10.000. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order potreba od \$1.00 do \$10.000. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order potreba od \$1.00 do \$10.000. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order potreba od \$1.00 do \$10.000. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2. & 8. each month)

MAKE ONE DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are potent, easy and convenient to take.

Remember, each One-Day Multiple Vitamin Capsule contains the full daily quantities of five vitamins, whose requirements in human metabolism have been established.

Take One capsule every morning and you can forget about vitamin supplements for the rest of the day. That's CONVENIENCE. Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-Day Multiple Vitamin Capsule every day for thirty days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-Day Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

Mrko gledati v temno bodočnost. — Dve izmučeni Grčini sedita na svojem revnem imetju in počivata potem, ko sta prečkali mejo iz vojskajoče se Grčije v pritično mirno Bulgarijo. Med begunci so največ stari možje in žene ter otroci, ki so se premudili za vojskovanje.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

"Pojd, pojd," je opat razumel, "in skrb, da se mirno razgubodo vsak na svoj dom."

Janez je na Tekavnicah pregovarjal upornike, da bi se vrnili lepo domov.

"Domov? Ko uženemo gospodo, prej ne!" so se branili. "Vod nas, saj zmagamo, če dobro udarimo."

In so pravili, kako Štajerci krotijo gospodo in ji podirajo gradove. Oplenili in zažgali so že grad Podčetrtek, Planino in Prebold, ustrahovali župnika v Sentjurju in ženski samostan Studence.

"Kaj?" je Janez debelo pogledal. "Tudi ženskega samostana so se lotili?"

"Redovnice so grdo pestile tlačana, čisto prav je, kar se jim je zgodilo."

"Kaj se jim je zgodilo?" je Janez strmel v krdelo.

"I, kaj? Ko so možje razbili samostanska vrata, so redovnice zbežale v cerkev in se stisnile pred oltarjem. A uporniki so jih popali in se jim maščevali za vse hudo."

"Kako maščevali?"

"I, nekoli poigrali so se z njimi, so se smejali in v kosmatih norčijah opisovali oskrumbo nesrečnih redovnic."

Sveta jeza je grabila Janeza. Zarohnel bi bil rad, pa se je bal, da bi se podivjani dedci uprli in obrnili spet v Stično. Nejevoljeno se je z njimi odpravil navkreber.

"Če smo pustili Stično, zadi tebe smo jo pustili," so uporniki spotoma dopovedovali Janezu. "Ali gradu na Ojstrici ne prizanesemo?"

"Čigav je?"

"Šratenbahov."

Janez se je zamislil. O baronu Feliks Šratenbahu so mu že pravili, da je trd z ljudimi in sirov človek.

"Če je baron na Ojstrici, se bo znal braniti, saj je bil polkovnik v Karlovcu in se je že nekaterikrat drevajsal za Turki."

"Užugamo ga," so vpili, "dosti nas je in še več nas bo, preden pridemo tja."

"Ni se ne ve."

"Tlačani morajo z nami vsi, prisilimo jih, kakor smo jih še povsod. Kdor se je upiral, smo ga oplenili in mu zažgali. Ko je bil gol in brez strehe, se je podal vsak."

Mladi in nezkušeni Janez ni vedel, kako človek grdo zabradati, če se vda strastem. Groza ga je postala takih upornikov, najrajši bi jim bil obrnil hrbet, pa se jih je bal in skrb ga je bila za stiško gosposčino. Vendar je skočil na grivo ob poti in velel, naj postanejo.

"Ali sem vam vojarin, ali nistem?" je potlej vprašal glasno, da so slišali vsi.

"Si, si, ker si Trlepov!" so vpili. Za teboj pojdemo mi in vsi, ki zvedo, da si med nami ti."

"Prav. A že zdaj vam povem, da mu s temle čekanom razbijem betico, kdor bi nadlegoval trpina tlačana ali mu po turško zažagal!"

Upornikom, ki jim je vsem manjkala trdna roka pravega vojara, so molče pobesili glavo, zdaj, slišite, so se oni bali njega.

Tako so v miru in redu prišli do Ojstrice.

A na Ojstrici se je že mudil deželni profos Lorenc Maas, pošten in spoštovan mož. Prišel je s krdelom vojščakov, da bi preiskal, zakaj se tlačani upirajo.

Šratenbah je tistal vanj, da bi ga pridobil zase, preden bi začel zasliševati tlačane.

"Nič ne pozvedujte, kar z vojščaki nadnje!"

"Nisem prišel, da bi se bojeval z njimi; le pomiriti jih moram in zaslišati."

"To ni nič! Z uporniki se vendar ne boste pogajali!"

"Seveda se bom, veleslavna deželna vlada mi je naročila tako."

"Če se upirajo, so zločinci."

"Ali pa so mučeniki, ki ne vedo, do kod smejo."

"Torej sem obdolženec jaz?"

"Preiskava dožene to in vse drugo."

"Če morda niso zanič vojščaki, vzemite še moje ljudi," je baron silil, "samo udarite, videti morajo, da jih vlada sama tepe."

"Vlada jih hoče braniti, ne tepsti," je profos odrezal in šel, da bi dognal, kakaj so se ukresali upori.

Vojarin Janez je po prežutnih dognal, da je vladni človek tu in zakaj.

"Mirujmo zdaj," je spet pregovarjal upornike. "Naj razsodj on."

"Vrana vrani ne izkljuje oči," so vedeli. "Pa le mirujmo, dokler z vojščaki ne odide," so se vdali in umeknili v okoliške hoste.

Profos je res že drugi dan odšel proti Preboldu, a baron Šratenbah, ki je zvedel, da se

po hostah skrivajo neki ljudje, je z valptom Orličem zbral veliko krdelo hlapcev in suličarjev in šel nadnje. Prijel jih je spred in z obeh strani. Uporniki so se sprva možko branili, vendar s cepmi in čekanom niso bili kos izurjenim, orožja in boja navajenim grajskim, kar razbežali so se, da s eje Janez, ki so ga pustili samega, le stežka otreseel napadnikov in ušel v goščo.

Begunci so zbežali v cerkvico pri Svetem Krištofu, češ na posvečenih tleh smo varni. A kakor uporniki niso v cerkvi prizanesli studeniškim redovnicam, tako so jih zdaj Šratenbahovi kar v cerkvi sami nekaj pobili, nekaj polovili.

Janez je potr bežal domov. Sram ga je bilo takega vojarinstva, vse tisto se mu pe zdelo strašno nemoško.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

GASOLINE FOR SALE. ONLY GAS STATION IN 23 MILES

GAS TANK

30 GALLONS \$4.00

40 GALLONS \$5.00

50 GALLONS \$6.00

60 GALLONS \$7.00

70 GALLONS \$8.00

80 GALLONS \$9.00

90 GALLONS \$10.00

100 GALLONS \$11.00

110 GALLONS \$12.00

120 GALLONS \$13.00

130 GALLONS \$14.00

140 GALLONS \$15.00

150 GALLONS \$16.00

160 GALLONS \$17.00

170 GALLONS \$18.00

"Bolje bi bilo, če bi jih bil pustil, ko smo pri Terbovljem prebrodili Savo," ga je vest pekla. "Sami se morda ne bi bili upali pretiti Ojstrici."

XXXIII.

Tisto nedeljo potlej je bila v Stični nova maša Radohovega sina. Prišli so vsi Trlepovi, vsi Štepičevi in gospod Boštjan. Sredi samostanskega dvorišča so imeli tiho pojedino na čast novomašniku, gostom in samostanu.

"Jaz torej vaju poročim," se je mladi pater smehljaj Janezu in Ančki, ki je že čisto okrevala in ki je kar žarela ob Janezu.

"Le dobro napravi, da prav lepo zvežeš tudi Tončka, kadar bo treba," se je srečni Radoh vtikal.

"Kaj bo treba kmalu, oče?"

"Ne vem, vprašaj jo!"

Tončka se je menila s Trlepovim Francetom. Vesela sta bila tudi te prilike, da sta si že v stotič povedala, kar rado tišči mlade ljudi.

Menišč, neizkušeni in neveden v takih stvareh, je res prihitel k sestri:

"Ko poročim Janeza," ji je rekel, "bi kmalu rad še tebe. Tončka. Oče pravijo, naj te kar vprašam, kdaj bo."

Tončka in France sta rdela in se v zadregi smehljala.

"Le povej mu, ali se ti že kaj mudi," jo je France dražil.

"Meni že ne. Ali se tebi kaj?"

"O, nič se ne bi rebril, če bi tudi bilo kar zdaj! Vendar že še potrpi, če ni drugače."

"I, kaj res še sama ne veda, kdaj bo treba?" je mladi pater preprosto vprašal.

"Kdo pa ti je rekel, da se jemljeva midva?" se je Tončka vsa zardela smejala.

"Norčujeta se z menoj, že vidim," in je gledal. "Ali pa sama ne veda, kaj bi rada."

Ko ju je spet pustil sama, sta se veselo zasmejala.

"Prav iz mladega je v samostanu," je Tončka dejala, "kakor otrok je in ne ve, kaj reče."

ATTENTION Veterans-Civilians DE SIMIO SCHOOL of SHOE REPAIR REGISTER NOW DON'T DELAY

Learn a Profitable Trade CLASSES:

8 A. M. to 1 P. M. 1 P. M. to 6 P. M. 6 P. M. to 10 P. M. Interview at

418 FRANKFORT AVE. or Phone SU 5542

Koledarji so tri vrste kakor vsako leto

Za dvorane in trgovske lokale in gostilne so izredno veliki.

Za družine, ki želijo dobiti lep svetniški koledar v barvah so manjši in zelo prikladni.

Za navadne hiše in družine so zopet taki, kakor jih naša firma izdaja že več let. Slednji nosijo ob enem tudi slike in vremenska poročila ali naznanila.

Za prihodnje leto smo naredili posebno pozornost za slike iz povorke 150 letnice mesta Clevelanda, kjer smo imeli Slovenci kar 4 flote v paradi. Na teh slikah so za julij "GERM TRIO," mesec avgust "PECON in TREBBAR, mesec september "BARAGA GLEE CLUB," za oktober pa je "BARAGOVA FLOTA."

Naj bo še posebej omenjeno, da smo za prihodnje leto še posebno okrasili koledarje za prvi mesec januar s sliko, katera reprezentira fero sv. Vida s cerkvijo in sliko preč. g. MSGR. B. J. PONIKVARJA kot jubilarja v letu 1947, kar velja v priznanje najstarejši slovenski fari v Clevelandu. Teh koledarjev je 10,170, katerih vsak ima 12 različnih slik.

Naj tudi drugi ljudje vedo, kdo da smo Slovenci.

Kdor pa želi, da ga pošljemo komu v druge dežele, naj se oglasi pri nas in bomo to storili, kakor smo druga leta. Za prejem takega koledarja so ljudje zelo hvaležni.

A. GRDINA IN SINOVI

TRGOVINA S POHISTVOM IN POGREBNI ZAVOD

lahko pišete na 1053 E. 62 St. Cleveland 3, Ohio

Se vedno pospravljajo ruševine. — Delavci v Hagu na Holandskem še vedno dan za dnem pospravljajo povojne ruševine. To je zadnja cesta v mestu, ki še vedno kaže in spominja na nemško okupacijo in končno zmago.

so, zdaj naj ji starobitna domaćija iz Malega Gabra to vrne s sinom Francetom!"

Zdaj se je tudi gospod Boštjan prislonil ob Minko.

"Minkee, ali si huda?" jo je poredno ogovoril.

"Če bi bili že ondan vprašali drugače, ne tak zviška in nadomda, bi se bila že kako pomnila."

"Jaz, glej, sem pa vendar še zmerom tako naglih misli in te spet vprašam, kakor sem te takrat."

"A sam Bog mu je na jezik dajal tiste lepe besede. Ko bi le kmalu dobile vreden odgovor!"

"Ali se ti naglica ne bi zdelo nekoliko čudna?" je Tončka vprašala.

"Če bi jo poglaj sama, bi bilo res sitno."

"Hm..."

"Tončka, ali se ne bi mogla navaditi mene?"

"Govoriš, kakor da sem se že razvajala s kom!"

"Vidiš, od sreče že ne vem več, kaj bi rekel, da ti bilo prav."

"Meni nič več, France, očetu mojemu in svojemu pa le reci še kaj!"

Pa tega ni mogel storiti kar precej. Gospod Boštjan sam se je motal med možmi, jih motil s šalami in z očmi stregel je že ime zdaj? — pater An-Minki. Od daleč se mu je smejala, saj ji je Janez povedal

ve in tudi oče so že rekli svojo a če se ji je skušal približati, se je skrivala med ženske.

France je le očeta izpulil izmed mož in mu povedal, kaj sta s Tončko govorila in kaj mu je velela.

"Mladina dandanes živi res hitro," se je mož zadovoljno smehljaj; "samo migne, pa že misli, da mora vse steči kakor po loju."

"Oče, kaj ni prav, kar se je nakretilo tako lepo?"

"Le stoj, Tončkinega očeta vprašajva, pa boš videl, ali je po volji tudi njemu."

A Radoh je bil novice kar vesel in je dejal:

Če je Tončka izbirala in izbrala, mi je dati le še blagoslov, a kolikor ne zmorem tega jaz, naj brž opravi — kako mu je že ime zdaj? — pater Angelik. Radohovina je pred sto leti Trlepovini dala hčer Maru-

so, zdaj naj ji starobitna domaćija iz Malega Gabra to vrne s sinom Francetom!"

Zdaj se je tudi gospod Boštjan prislonil ob Minko.

"Minkee, ali si huda?" jo je poredno ogovoril.

"Če bi bili že ondan vprašali drugače, ne tak zviška in nadomda, bi se bila že kako pomnila."

"Jaz, glej, sem pa vendar še zmerom tako naglih misli in te spet vprašam, kakor sem te takrat."

Medtem sta Trlep in Janez prišla do njiju in gospod Boštjan se je brž pohvalil, kaj je Minka rekla.

"Počajkamo no, da pater Angelik zveže prva dva," se je Trlep hahljal; "potlej se pa le še vidva pripravita!"

"Glejte, pater Angelik bo sprva menda hodil le po svatbah!" se je smehljaj tudi pater opat, ko so mu povedali, kaj se še plete.

BARAGOVA PRATIKA

za preslopno leto 1948

To slovensko Pratiko potrebuje vsaka slovenska hiša, radi številnih informacij, ki jih nudi. Vsebuje tudi več leposlovnih črtic. Najzanimivejša črtica je Meškotov "KRIŽEV POT," ki pripoveduje o trpljenju pod naziji. Črtici: "V TUJIH KRAJIH" in "SLOVENKA MED SPIRITISTI" (dogodek v Collinwoodu), sta zajeti iz življenja ameriških Slovencev. Dalje sta zanimivi črtici: "SLEPI PASTIR" in "POTRDILO" in še mnogo drugih zanimivosti nudi Pratika.

Pratika stane samo 50 centov

kar pošljite v Money order, ali v gotovini. Znamk ne pošiljajte, ker jih ne potrebujemo. Naročilo naslovite na:

BARAGOVA PRATIKA

1857 WEST 21st PLACE CHICAGO 8, ILL.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Goboko potr ti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja našega dragega in nikdar pozabljenega očeta

Frank Strnad

ki je po dolgi in mučni bolezni preminul ter se preselil v večnost dne 8. oktobra 1947, v starosti 72 let. Blagopokojni je bil doma iz Zdenke vasi pri Dobrem polju.

Po opravljeni slovesni pogrebni sveti maši v cerkvi Marije Vnebovzete je bil položen k večnemu počitku dne 13. oktobra na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Msgr. Hribarju, Rev. Cimpermanu in Rev. Ozimeku za opravljene pogrebne obrede, molitve v pogrebni kapeli, za spremstvo na pokopališče, kakor tudi za vse obiske na domu v njegovi bolezni.

Prav prisrčno se želimo zahvaliti vsem številnim prijateljem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s tako krasnimi venc v zadnji pozdrav. Enako lepa hvala tudi vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za mir in blag pokoj njegove duše. Lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropiti na mrtvaškem odru. Ravno tako tudi vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba.

Lepa hvala društvu Kat. Borštarnjev št. 1640 za skupno molitev in tako veliko udeležbo pogreba. Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile na poslugi pri pogrebu brezplačno.

Prisrčna hvala sosedom, kakor tudi vsem, ki so nam bili v toliko pomoč in tolažbo v teh žalostnih dneh.

Lepa hvala A. F. Svetek pogrebnemu zavodu za vso vljudno pomoč in postrežbo ter tako lepo urejeni pogreb.

Ti, preljubljeni oče, počivaj mirno tam v hladnem grobu in plačilo večno uživaj.

Zalujoci ostali:

FRANK, ANTON, JOSEPH IN LOUIS, sinovi MARY, hči

BRATJE, SEŠTRA, VNUKI IN PRAVNUKI

Cleveland, Ohio, 10. novembra 1947.